

a cuius nutu ita pendeat, ut nihil haesitans, exequeretur imperia, cum vix audiret praecipientem. Id autem, quantumvis ardua ille imperaret, atque obedientis honor in decreto imposito labefactari videretur. Magno prudentiae nomine, quod a nobis memoratum est, ad septem annos, et menses aliquot, Tepotzotlanense Collegium gubernaverat: a quo Magistratu, moris erat, neminem removeri, nisi ad potissimi honoris occupanda munera. Bellidus autem cum ab illius Collegii administratione, mirantibus omnibus, ad subsellium longe inferius mitteretur; nihil dubitavit, quamcivissime ad novam gubernationem contendere; quin aut corruiere ex alto recusaret, aut verbo rumpe- ret debitum obedientiae silentium, aut ullo gestu apparerent vel minima perturbationis indicia. Equidem hanc mirabar demississimi animi obedientiam, cum testis, qui nunc etiam Bononiae superest, haec ad me gravissimis verbis affirmavit: *Bellidus biennio, antequam ad Zaca- techos ab amplissima Tepotzotlanensi domo mitte- retur, cum de mira Joannis Ceronii sanctimonia familiariter mecum colloqueretur, narrabat homi- nis adversa, cum, hoc ineunte saeculo, a Magi- sterio Tepotzotlanensi, nulla Magistratura fuit a- mandatus ad parvum Collegium Sanluisiense in Po- tosiniis, apud quos tandem diem obiit supremum. Et similis, Bellidus addidit, me fortasse sors ma- net: me quidem merito, secus ac Ceronio contigit; cuius virtutes, annis aliquot post ejus mortem, pa- lam testatus est Antonius Margilius, vir sanctis- simus,*

simus, de quo in caelestium album referendo Ro- mae agitur: qui Margilius cum apud Socios in Potosiniis diversaretur, quod solebat in aliis urbi- bus; flagitavit enixe, statim a prandio, ut se du- cere vellent in commune Sociorum sepulchrum: quod ubi a mirabundis factum esset, ille nihil inqui- rens, recta se contulit in eum locum, ubi nullo ti- tulo, nullo sui externo indicio, sepultus fuerat Ce- ronius: et quanquam Margilius nunquam audie- rat, ubi esset ille tumultatus; nibilo tamen minus, genibus ad sepulturam positus, veneratus, ac deos- culatus est locum; en, aperte inquit, magnum sanctum haec terra condit, demississimum, inte- grum, perfectum, Dea charum, Joannem Cero- nium. Et haec Bellidus eo temporis, cum nul- lum rei, post biennium futurae, appareret in- dicium. Testis ego etiam fui, quam facili mo- deratione iudicium suum voluati Superioris posthaberet; mecum ipso colloquente delatae sunt litterae a Provinciae Praeside pro rei exe- cutione, quam detrimento fore non levi Belli- dus existimabat. Rem serio meditatus est, ora- vit Numinis auxilium, rescripsit ad iubentem, quae sibi erant rationis momenta validissima, ne id fieret: sed cum nihilominus instaret Su- perior, ut res executioni mandaretur; Bellidus altissime siluit, et promptissimus obedivit. At- que eo quidem didicerat, totum se alieno ar- bitrio committere; ut etiam in vitae quotidia- nae officiis, in quibus unusquisque sui juris est, ille obtemperare praetulerit. Socius erat (cuius indoli officiosae, atque eximiae charitati elo-

gium hic texere, utinam liceret ab ingenio ipsius pudore!) cui semet ultro subjecerat Bellidus in domestica sui gubernatione. Jucundi erat exempli, venerandum senem intueri, qui sive manum, sive pedem movere nunquam constituebat; nisi ab Socio illo aetatis longe inferioris, quid sibi esset agendum, moneretur. Quod profecto nihil tribuendum aut virium debilitati, aut mentis impotentiae: nam ad postremum ferme spiritum viguere in illo tum animi dotes, tum robusta corporis valetudo, quales aetate maturo fuerant. Cum praesertim nullus fuit ultra Societatis Magistratus, cui obedientiam deberet, videbatur omnino ab illo Socio in rebus omnibus pendere; ut neque panis micam, aut aquae guttulam unquam gustaret, nisi ab eo sibi deferretur. Ita etiam laceras vestes deponeret, si alias ille substitueret; sin minus, indigentiam suam nec semel Bellidus manifestavit: similiter hiberno tempore ad caminum accedere non audebat, nisi suus ille administer destinaret tempus, et fere locum, ubi assideret.

In christiana tolerantia is fuit Bellidus, ut plura id generis quasi ostenta in illo mirabundi viderimus. Nunquam auditus est aliquid postulare, tametsi maxima ipsum urgeret necessitas. In aestivis ardoribus, cum mortalia quaelibet corpora humorem abundantius expetunt, sitire magnopere solebat, intusque propemodum exuri; quin aut ipse biberet injussus, aut bibere flagitaret. Si deferretur ultro, bibebat perquam cupidus; unde argumentari licebat, siti hominem

nem exaestuasse; sin autem vel hora potandi solita non esset, vel casu aliquo Socius cunctaretur; homo tolerantia egregius ad silentium obstinabat. In postrema aegritudine nullus auditus est naturae gemitus, lamentatio nulla, quibus aut excruciar se, aut desiderare quippiam, aut animum a corpore avelli significaret. Eodem in morbo cum denudare semet ultra non posset, tibialibus ipsum spoliavit quidam Socius, qui stupenti similis enormem plagam a fortuita adustione in crure conspexit; cujus quidem plagae indicium nullum a patientissimo Sene dolor extorserat. In Hispaniam naviganti, ad caeteras itineris aerumnas, designatum illi fuit cubile sub cella penuaria; in qua cum vas mellis rumperetur, tota fere subjacentis culcitae lana imbuta est tenaci liquore, qui guttatim per commissuras difluebat. Obmutuit ad novum incommodum, qui tot alia silentio devorare didicerat; nec auxilium imploratum esset, nisi rem Socius forte animadvertisset. Angelopoli cum valida febris vexaretur, ad biduum totum, alibi etiam ad triduum, ab omni cibo, et potu, et hominum consuetudine abstinuit; quam cessationem eximiae patientiae superaddens, ab omni tandem morbo convaluit, quin ulli verbum, nisi Superiori, de sua aegritudine faceret. In humano commercio (ut unus alteri, mortales tormento invicem solemus esse) plura illi contigerunt in hujus virtutis periculum; quae tamen omnia secum tacitus devorabat, nihil concesso motibus internis, in verba erumpere volentibus.

Atque ut sibi facilius, et acrius imperaret, salutari etiam odio in suam carnem insaevebat. Diximus jam Tironum Magistrum pari gressu incessisse cum Augustino Marquezio, qui in semet macerando pene attingebat prodigii terminos. Bellidus toto vitae cursu inedia voluntaria singularis, id per eos annos manducabat, quod unum satis esset, ne se ipsum sponte interimeret. Delectabatur mexicano sorbillo, quod coccolatum nuncupant; illius vero Magistratus tempore ab hoc sorbillo se continuit; cuius venditi pretio necessaria coemit, ut nascentis in praesepe Jesu mysterium simulacris repraesentaretur magnificis: quae postea singulis annis per natalitios Domini dies tironum oculis delicio erant, atque accensis amore Divino cordibus pietatis incitamento.

In Magistratum administratione, de qua suo loco plura diximus, mirabilis prorsus erat. Firmissime persuasum habebat, primum cordium Rectorem esse, qui et illa creavit, et interna charitatis lege praemunit Deus: eaque propter censebat, hominem, qui sui similitum corda regeret; parcissimis quidem verbis, copiosius autem, et certe utilius, exemplo debere imperare. Utique invigilabat custodiendae disciplinae; ac siquid reprehendendum aut ipse intueretur, aut legitime intelligeret, objurgantis auctoritatem adhibebat. Curabat vero noxas corrigere; quoad sibi lieeret, se inter, et solum ipsum corrigendum; ut nimirum honori subditorum consulere. Horum etiam orare causam solebat
apud

apud Provinciae Moderatorem, quoties aut accusarentur falsi criminis, aut quid aliud minus rationi consentaneum de ipsis decerneretur. Nihil erat facilius, aures iis praebere, qui aliena errata deferebant; nisi plane intelligeret, eos accedere ad hoc officii, ductos charitate in errantem, odio in erratum, atque adhibentes verba lenitatis, et mansuetudinis: quin imo, audisse memini, quod Ignatii exemplum imitatus fuerit interdum, ac delatorem coegerit, ut scripto, quae detulerat, testaretur. Assiduus etiam inter effata sua repetebat: *Satis habebimus negotii, si unusquisque sibi velit consulere, nec in aliorum mores inquirere.* Accidit olim, ut Socius quidam in iracundiae ardore schedulam exararit, atque ad illum detulerit, in qua de illata sibi a Collegii Ministro injuria vehementioribus verbis lamentabatur. Bellidus, quae erat mirabilis sagacitate, confestim odoratus, quid rei esset; acceptam schedam in propinquo loco reposuit. Vix ira deferbuerat, accusatorem poenituit; et cum rem tota nocte volvisset, insequenti die ad Moderatorem regressus est; qui Moderator incipientem loqui abruptit, atque interrogat: *An de scheda, quam proxima nocte attulisti?* Et annuente delatore, Bellidus iterum: *Ecce illam ad Jesu cruce fixi peder adhuc obsignatam:* et paucis prudenter monitum dimisit hominem. Id ego ab eodem accepi delatore, qui dein Bellidi nomen nullis non laudibus extollebat. In Magisterio pietatis omnino singulari sapientia praeditus, expetebatur a pluribus, qui conscientias

tias eorum dirigeret, ac rectum perfectionis iter monitis, et exemplo monstraret. Quo in tribunali cum sedebat Judex, apprime suavis erat, illaque charitatis, et patientiae adjumenta praestabat, ut nullum ab se afflictum abire pateretur. Plures fuere, de Virginum coetu praesertim, quas alacri sedulitate adjuvit, ut a fluxis, et caducis remotae penitus, unius Divini Sponsi amori consecrarentur; atque ab iis vicissim piam habuit benevolentiam, et nonnulla de suis rebus futura rescivit. Ab sanctimoniali quadam vaticinationibus illustri, quam domestico vocabulo Mariam a Jesu appellabant, accepit Bellidus, postremum diem se clausurum circiter Immaculati Conceptus Mariana solemniam. Et ille quidem tantae Virginis praecelaram pietatem, et fatidica verba ita magni aestimavit, ut quotannis, cum eadem rediret solemnium proximitas, ad mortem se pararet feliciter obeundam; donec post annos plus quadraginta eventus probavit oraculi veritatem. Rector ad Sancti Spiritus Angelopolitanum Collegium, audivit ab altera virtutis eximiae Virgine, se pro insequenti triennio gubernaturum Socios Theologiae dantes operam: quae scientia cum traderetur Mexici ad Sanctorum Petri, et Pauli Collegium; suas ille viatorias arcas comparavit, nihil sane dubius in praestanda fide vaticinanti. Cum autem novi Rectores dicerentur, nec ulla data fuisset Bellido gubernatio; videbatur Sanctimonialis illa vel omnino somniasse, vel certe Divina verba non probe intel-

tellexisse. Attamen post ejusdem triennii vix annum, pulsus Mexico Jesuitis, et Veracruce vita functo, ut demonstravimus, Petro Realesio, qui Theologiae studentibus praeerat; Bellidus, qui succederet in munere, designatur.

Plura occurrerunt in hoc viro describendo, quae specimen quoddam rei mirabilis videntur praebere. Alibi etiam memoravimus vulgatam complurium opinionem, quod propinquum interitum Bellidus praenuntiasset Josepho Liebanae, cum ad Sonorenses proficiscentem, in haec verba salutavit: *Sacrae mortis compendio vitam beatam possident*. Qui profecto Liebana, ingentibus confectus laboribus, ante triennium occubuit. Obiter et in hoc loco nonnulla id generis congeremus. Intelleximus ab Socio quodam, se in Societatis excidio, eatenus majori admiratione perculsum esse, quoniam non paucis retro annis cum Bellido in Nova Hispania familiariter colloquens, non semel virum in haec erumpentem inaudierat: *Equidem, tametsi quatuor votorum solemnium sacramento me adstrinxerim; exagitor nimium quantum repentino, atque insolite metu Societatem amittendi; et nescio quo pacto mihi videor quasi has nostras vestes invitus deponerem*. Florentibus tunc in Hispania Societatis rebus, non facile metuendum erat, quod verba ista portendebant; quin imo ab his, et similibus aliis opinio aliquorum inolevit, Bellidum esse maximopere lugubrem avem, quae tristiora, et deteriora quaeque ominabatur. Eventus autem rei fidem sanxit; sive tunc vaticinaretur homo,

homo, sive a longissimo tempore futura conficeret. Gubernabat Mexici Bellidus illustris foeminae conscientiam, cui gravi morbo correptae laturus opem cum contenderet, nuntius adest a Mexicano Pontifice, qui ad destinatam horam sollicite ipsum appellabat, quocum de re quam deliberaret. Ante praefinitum tempus infirmam convenit; quam cum reperisset inter postrema fere suspiria, serio ad illam conversus, ita ex potestate imperavit: *Ne morere, priusquam a Pontifice remeavero, qui me domi suae praestolatur.* Visa mors fuit audisse vocis imperium: nam vix homo redierat, infirma obedienter expiravit. Sorores germanas duas in quodam coenobio Sanctimoniales pro sacris confessionibus audiebat; cujus ministerii gratia cum destinato die ad ipsas peteret, compareret una duntaxat, nuntiatque Sororem non venturam, quam febris divexabat, et ne exurgere quidem e cubili permiserat. Paulisper se collegit Bellidus, et statim subdit: *Vade ad Sororem, et meo jube nomine, ut consurgens illico, huc mihi se sistat.* Nihil sane reluctatur aegra, se suis vestibus actutum induit, expectantem hominem convenit, sacra poenitentia de more animum expiat, a febre omnino soluta inde recedit, eo jam ipso die religiosis officiis cum caeteris Virginibus vacat. Socius quidam Bellidi eximiam pietatem venerabatur inprimis; cujus tamen gubernandi rationem, ut opinamur varie mortales, non probabat: qua de re postquam longe collocutus est in cubiculi solitudine cum quodam sibi fami-

miliarissimo; e vestigio Bellidum ipsum convenire opus habuit. Praeter morem invenit hominem hilari fronte, qui liberaliter exceptum, et sibi assidere jussum, minutatim edocuit rationum momenta, quibus innixus gubernabat; ad ea nimirum respondens omnia, quae paulo ante in secretissimo colloquio Socius ipse in Bellidi administrationem objecerat. Qui Socius instar prodigii postmodum enarrabat, nec demirari satis poterat, unde Bellidus ab se dicta in arcanis potuisset intelligere? Id autem ipsum attoniti complures e Sociis quaerebant identidem: Qui fieri potest, ut homo in solitudine cubiculi perpetuo sepultus, cum nihil a quopiam interroget, nihil etiam facilis aures praebeat ultro deferentibus; nunquam tamen illa ignoret, quae domi contigerint? Equidem non dixero fidenter, coelesti supra naturam lumine donatum Bellidum; nihil tamen absonum est opinari, virum tanta virtutum gloria praedatum, tam diuturna, et fervida precatione cum Numine colloquentem; ab hoc luminum fonte arcana interdum haurire potuisse. Profecto sperandum, cum propius jam ad hunc fontem accessisse illum credamus; unde opportuna in miseris derivantur auxilia; pro iis lubenter deprecaturum, quos olim habuit laboriosissimae militiae consortes.

Erat Josephus Bellidus praealta, eleganti, atque in gravissimis etiam canis erecta statura corporis; forma omnibus partibus decora, et venusta; capillis in senecta fere candidis; modico cal-

salvatio; porrecta decore fronte; denso ad oris dignitatem supercilio; caesiis, intermicantibus, et vi luminum acutissimis oculis; naso in superiori parte paululum camuro, sed in rectum desinente; ore ad perfectam proportionem mediocri; subrubentibus labris, quorum inferius modice intumescibat; dentibus olim ad speciem firmissimis, quorum tamen nullus ad postremam senectutem remansit; albo admodum colore; incessu ad moderationem composito, qualis decet hominem, cui videbatur insitum, atque innatum esse illud decorum, quod in officiis Tullius jure commendat; voce acuta quidem, sed apte tamen robusta; et quae in sacris concionibus motus animi mirabiliter excitabat; ingenio a natura urbano, et suavissimo, ab industria temperato ad graviolem dignitatem; virtute mentis clara, profunda, facile praesentiente, atque incredibiliter sagaci; animo certe magno, atque omnino facto ad aequabiliter ferenda secunda, et adversa. Haec satis de viro maximo; cujus imaginem utinam a praestantiori manu haberet posteritas!

XAVERIUS GOMEZIUS.

FAteor equidem, diu me restitisse internis motibus, et votis describendi viri hujus imaginem: tametsi enim ex iis fuerit, quos fama in Sociis Mexicanis praedicabat sanctimonia clarissimos; me tamen deterrebat innumera illa ostentorum, et vaticiniorum multitudo, quae de ipso narrantur; quibus profecto mirabilibus, nisi a certis, et nihil suspectae veritatis testibus ad me venerint, difficilis admodum praesto fidem. Quare pene statueram, intactam hanc provinciam relinquere scriptori minus timido, et cui major esset auctoritas, mens felicior, et expeditius iudicium ad veritatem attingendam. Cum autem animadvertirem, eam merito fuisse civium meorum opinionem de Gomezii virtutibus, ut mecum de manifesta injustitia procul dubio expostulaturi sint, nisi locum huic dedero in Mexicanorum illustrium imaginibus; ad opus me accingo, sane meis viribus gravissimum; eo tamen praemisso, quod ita intelligi volo, quae miraculum redolentia narranti occurrerint, ut ab Romanorum Pontificum decretis nullatenus discedam; ut etiam quod humanam secutus fidem, nolim omnino sponsor appellari. Neque vero sunt ex levibus auditiunculis, quaecunque id generis referam: nam ex propemodum infinitis, quae mirabi-